

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Янковий О.Г.
“   ”
_2018 р.

ВИПУСКНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності економіка підприємства

за темою:

«Фактори та шляхи підвищення фінансового результату від операційної діяльності» (на прикладі ПАТ "Одеський завод по випуску ковальсько-пресових автоматів")

Виконавець

студент центру заочної форми навчання

Осипишин Олександр Юрійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник

К.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Малишко Валерій Семенович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса   2018

ЗМІСТ

стор.

ВСТУП	
РОЗДІЛ 1. Економічна сутність, види і роль прибутку в діяльності підприємства	
1.1. Сутність і види прибутку, як найважливішої економічної категорії.....	
1.2. Характеристика факторів і джерел зростання прибутку на промислових підприємствах.....	
1.3. Значення прибутку в підвищенні ефективності діяльності комерційного підприємства.....	
РОЗДІЛ 2. Аналітичне дослідження в динаміка прибутку на досліджуваному підприємстві.....	
2.1. Специфіка діяльності досліджуваного підприємства та аналіз динаміки основних показників його функціонування.....	
2.2 Аналіз динаміки фінансових результатів та показників рентабельності ПАТ «Одеський завод по випуску ковальсько-пресових автоматів».....	
2.3. Застосування економіко-математичних методів для пошуку резервів збільшення прибутку в ПАТ «Одеський завод по випуску ковальсько-пресових автоматів».....	
РОЗДІЛ 3. Заходи, спрямовані на збільшення прибутку на досліджуваному підприємстві та їх економічне обґрунтування.....	
ВИСНОВКИ	
Список використаних джерел.....	

ВСТУП

Перехід України до ринкової економіки поставив підприємства і організації в нові умови, що характеризуються зростаючою конкуренцією, скороченням ринку збуту через високі витрати виробництва, складнощами пошуку постачальників сировини, матеріалів і обмеженістю фінансових ресурсів. Підприємствам необхідно здійснювати реструктуризацію своєї діяльності. А її дуже складно здійснити, якщо не буде відбуватися зростання грошових накопичень і, в першу чергу прибутку. Прибуток, найвідоміша з давніх часів категорія, отримала новий зміст в умовах сучасного економічного розвитку країни, формування реальної самостійності суб'єктів господарювання. Будучи головною рушійною силою ринкової економіки, вона забезпечує інтереси держави, власників і персоналу підприємства. Тому одним із актуальних завдань сучасного етапу є оволодіння керівниками та фінансовими менеджерами сучасними методами ефективного управління формуванням прибутку в процесі операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємств.

Проблематика питань, щодо виникнення та зростання прибутку тривалий час знаходиться у полі зору дослідників. Серед численних публікацій, спрямованих на визначення суті прибутку, знайшли своє місце праці зарубіжних вчених, таких як А. Сміт, Д. Рікардо, А. Бабо, Ф. Найт, К. Маркс, Т. Мен, Дж.Б.Кларк, Л. Вальрас, С. Фішер, Ф. Бастіа, Дж.М. Кейнс, Т. Веблен, Дж.Гобсон, Й. Шумпетер, Р. Гордон, Дж. Міль, П.Самуельсон та вітчизняних – С. Ф. Покропивний, В.І. Іващенко, В.О. Мец, О.О. Орлов, А.М. Поддєрьогін, І. А. Бланк, Г.О. Примек, М. Я. Коробов, С. В. Мочерний, Д. С. Моляков, М. М. Чепурін, Є. А. Кисельова та інші. Дослідники розглядають сутність і різні види прибутку, в кожного з них можна знайти свій погляд на ті чи інші питання по цим напрямкам наукових досліджень. Саме тому дана проблема залишається актуальною і потребує подальших досліджень.

Метою даної дипломної роботи є пропозиція рекомендацій щодо збільшення обсягу фінансового результату від операційної діяльності на основі теоретичного і аналітичного дослідження.

Для досягнення даної мети були поставлені наступні завдання:

- * дослідити сутність прибутку як найважливішої економічної категорії;
- * охарактеризувати різні види прибутку;
- * показати роль прибутку в умовах ринкового механізму господарювання;
- * описати фактори і джерела зростання прибутку на підприємствах промисловості;
- * дати коротку характеристику досліджуваного підприємства;
- * проаналізувати рівень і динаміку основних економічних показників діяльності досліджуваного підприємства;
- * проаналізувати механізм формування фінансових результатів досліджуваного підприємства;
- * зробити факторний аналіз зміни прибутку;
- * розробити рекомендації, спрямовані на збільшення фінансового результату від реалізації продукції.

Об'єктом дослідження є процеси, що сприяють зростанню прибутку на промисловому підприємстві.

Предметом дослідження є резерви та шляхи підвищення прибутку на досліджуваному підприємстві.

Робота включає в себе вступ, три розділи, висновок, бібліографію.

У вступі обґрунтовується актуальність проблеми дослідження, мета і завдання дипломної роботи.

У першому розділі розглядається сутність, види і значення прибутку як найважливішого кінцевого показника діяльності підприємства, характеризуються джерела формування і фактори, що впливають на прибуток, а також розглядається вплив прибутку на ефективність діяльності підприємства.

У другому розділі розглядається техніко-економічна характеристика досліджуваного підприємства, аналізується фінансовий стан і механізм формування різних видів прибутку досліджуваного підприємства, проводиться факторний аналіз зміни прибутку.

У третьому розділі розглядаються шляхи підвищення прибутку на досліджуваному підприємстві за рахунок ефективної маркетингової стратегії, передачі в лізинг незатребуваної продукції і реалізації надлишкового майна підприємства.

Дипломна робота викладена на 78 сторінках машинописного тексту, включає 10 таблиць, 9 малюнків.

Висновки

На сьогоднішній день економіка України переживає глибоку кризу, різкий спад виробництва, небувале раніше зниження життєвого рівня населення. Корінні зміни в кризовій ситуації, яка склалася, можливі тільки шляхом підвищення ефективності функціонування економіки країни, що, перш за все, залежить від підвищення рівня роботи кожного підприємства окремо.

Результативність діяльності будь-якого підприємства визначається, в першу чергу, масою отриманого прибутку. Зростання прибутку визначає зростання потенційних можливостей підприємства, підвищує ступінь його ділової активності. Великою прибутку визначаються частка доходів засновників і власників, розміри дивідендів, рентабельність власних і позикових коштів, основних фондів, всього авансованого капіталу і кожної акції. Прибуток є найкращим мірилом фінансового здоров'я підприємства.

Об'єктом даного дослідження є завод ковальсько-пресових автоматів, який був заснований в 1857 році. Протягом останніх років підприємство спеціалізується на виробництві холодновисадочних, різьбонакатних автоматів, автоматів-комбайнів, призначених для виготовлення кріпильних виробів типу болтів, гвинтів, шурупів і самонарезаючих гвинтів; напівпустотілих і трубчастих заклепок; заготовок гайок; кульок для шарикопідшипників; корпусів конденсаторів; цвяхів. Крім того, підприємством випускаються координатні преси та різноманітні моделі спеціальних верстатів.

В результаті дослідження були зроблені наступні висновки:

- за період, який взято до обстеження, зниження обсягів виробництва товарної продукції склало 90,1%. Приріст обсягів реалізованої продукції за

той же час становив 9,2%. З року в рік вироблена продукція не була реалізована в повному обсязі.

- обсяг виробництва продукції у фізичних одиницях виміру мав вкрай негативний вигляд. У 2014 році було вироблено 22 одиниці обладнання, в 2015 році – 8 одиниць, в 2016 році – 4 одиниці.

- динаміка витрат на 1 грн. реалізованої продукції мала мінливу тенденцію. В 2015 році в порівнянні з 2014 роком цей показник з скоротився на 24,4%, а в 2016 році на відміну від 2015 виріс з 0,62 грн. до 0,86 грн., тобто на 138,7%.

- наявна динаміка обсягів виробництва та динаміки чисельності сприяла тому, що середньорічна продуктивності праці одного працюючого мала наступну динаміку: 2014 рік – 101,6 тис.грн., 2015 рік – 107,8 тис.грн., 2016 рік – 98,0 тис.грн. Таким чином, величина цього показника знизилась за досліджуваний період на 3,6%, а 2015 рік став для підприємства найбільш продуктивним.

- динаміка зміни середньомісячної заробітної плати була позитивною, в той час як динаміка продуктивності праці одного працюючого була негативною. За період 2014-2016 рр. продуктивність праці зменшилась на 3,6%, а середньомісячна заробітна плата зросла на 176,0%. Це співвідношення між динамікою цих важливих показників є, нажаль, негативним з точки зору ефективності роботи фірми.

- співвідношення динаміки змін показників виробництва продукції та середньорічної вартості основних виробничих фондів сприяло негативній динаміці змін узагальнюючого показника використання основних виробничих засобів - фондівіддачі. За 2014-2015 рр. він знизився на 18,8%, за 2015-2016 рр. на 24,4%. А в цілому за два роки на 38,6%.

- прибуток від операційної діяльності (фінансовий результат від операційної діяльності) також має негативну динаміку. Він зменшився за досліджуваний період 2014-2016рр. на 535 тис грн. і склав усього лише 15,0 тис.грн., при тому, що в 2015 році його значення було на рівні 2162 тис.грн.

- прогнозування значення фінансового результату від операційної діяльності свідчить про те, що на підприємстві складається сприятлива тенденція зростання цього виду прибутку. Але в той же час господарювання в умовах ринку, в умовах впливу на діяльність підприємства багатьох факторів, потребує постійного вживання заходів задля зростання фінансових результатів.

- було проведено розрахунок впливу чотирьох факторів на зміну прибутку від операційної діяльності. За рахунок фактора «зміна продуктивності праці» валовий прибуток знизився на 266,5 тис.грн. За рахунок фактору «зміна середньосписочної чисельності працюючих» валовий прибуток не змінювався, тому що середньосписочна чисельність була однаковою за досліджуваний період. За рахунок фактору «зміна частки прибутку в реалізованій продукції» прибуток виріс на 1381,5 тис.грн. За рахунок фактору «зміна коефіцієнта реалізації» прибуток виріс на 866,8 тис.грн.. За рахунок спільної динаміки факторів валовий прибуток підвищився на 499,8 тис.грн.

Були запропоновані заходи, спрямовані на збільшення прибутку, такі як:

- 1.Збільшення обсягів продажів за рахунок вдосконалення маркетингової політики.

2. Здача готової незатребуваною продукції, що знаходиться на складі, в оренду (лізинг)

- 3.Реалізація зайвого технологічного обладнання

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бланк И.Д. Основы финансового менеджмента: В 2-х т. К.: Ника-Центр, 2000.
2. Брігхем Е. Ф. Основы финансового менеджмента. - К., 2008.
3. Буряк П.Ю., Римар М.В. та ін. «Фінансово-економічний аналіз»: Київ, ВД „Професіонал”, 2014.-528с.
4. Верхоглядова Н.І., Ядранський Д.М., Іваннікова Н.А. Економіка підприємства: Навчальний посібник. - Київ: «Видавничий дім. «Професіонал», 2008. - 384с.
5. Гринчуцький В.І., Карапетян Е.Т., Погріщук Б.В. Економіка підприємства: Навчальний посібник. - Київ: Центр учбової літератури, 2010.-304с.
6. Гриньова В.М, Коюда В.О «Фінанси підприємств»: навчальний посібник. Харків ВД “ІНЖЕК”, 2014
7. Економіка підприємства в умовах ринкових перетворень: Монографія // за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Янкового О.Г. – Одеса: Атлант, 2010. -389с. стр
8. Жежера М. Порівняльна характеристика методики проведення аналізу фінансового стану підприємств в Україні та за кордоном // Економіка, фінанси, право. - 2012. - №5
9. Зверяков М. І. Банківський капітал: вимоги Базеля III / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко // Фінанси України. – 2011. – № 6. – С. 13-23.
10. Зверяков М. І. Національна економічна система: проблеми теорії / М. І. Зверяков. – Одеса : Астропринт, 2012. – 320 с.
11. Зверяков М. І. Теоретична парадигма сталого розвитку та українські реалії / М. І. Зверяков // Економіка України. – 2018. – №10. – С. 10-31.
12. Іванова В.В. Планування діяльності підприємства: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2011. – 472с.
13. Ищенко Е. Прибыль как критерий эффективности функционирования

предприятия // Экономист. 2005. – №8. –С.90-92. 3

14. Карпінський Б.А., Інвестиційний клімат в Україні // Фінанси України - 2011. -№1 11-12с.

15. Квач. Я. П., Терещенко О.М., Кошельок Г.В. – Фінансовий аналіз. Модульний курс. Навч. Посібн./ під ред. О.С. Редькіна , 2009 – Одеса – 472с.

16. Кулішов В.В. «Економіка підприємства»: теорія і практика: Навчальний посібник. – К.:Ніка-центр, 2002.- с. 76-80

17. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність. Навчальний посібник. – Київ: ЦУЛ - 2013. – 376 с.

18. Макогон Ю.В., Пилипенко В.В. Основи наукових досліджень в економіці: Навч. Посібник. – Донецьк: Альфа-прес, 2007. -144с

19. Мельник Л.Г., Корінцева О.І. Економіка підприємства: Навчальний посібник: Конспект лекцій. - Суми: ВТД «Університетська книга», 2014. - 412с.

20. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства. Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2013. – 278с.

21. Мних Є.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Підручник - Київ: КНТЕУ, 2008. - 514 с.

22. Мних Є.В. Економічний аналіз:посібник,2-ге вид. – К.: Кондор

23. Орлов О.О. Планування діяльності промислового підприємства: Підручник. – К.: Скарби, 2012. – 336с.

24. Петрович Й.М. Економіка виробничого підприємництва: Навч. Посіб — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: Т-во "Знання", КОО, 2001. — 405 с.

25. Покропивний С.Ф., Колот В.М. Підприємництво: стратегія, організація, ефективність. Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1998. – 352 с.

26. Примак Т.О. Економіка підприємства: Навчальний посібник, 4-те видання. - Київ: «Вікар», 2006. - 516с.

27. Райзберг Би. А., Лозовський Л. Ш., Стародубцева Е. Б.// Сучасний економічний словник. 2008- Видавничий Будинок «ІНФРА-М» 2008 -380с.

28. Редькін О.С., Реген В., Хрущ Н.А. Сучасні стратегії та технології корпоративного управління. – Одеса: „Евен”, 2004. – 216 с.

29. Рудінська О.В., Яремич С.А., Молоткова І.О. Менеджмент. Теорія менеджменту. Організаційна поведінка. Корпоративний менеджмент. – К.: Ніка-Центр, Ельга, 2012. – 335 с.
30. Савицька В.Р. Економічний аналіз.:навч.посібник, 2 вид..- К. : ЦУЛ, 2005 р.
31. Савчук В.П. /Управление финансами предприятия, Издательство: Лаборатория Базовых Знаний. 2006.-306 с.
32. SMIDA – [Электронный. ресурс]. – Режим доступа:
<http://smida.gov.ua/reestr/?kod=05758730>
33. Тарасюк Г.М., Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства. Навч. посіб. – К.: Каравелла, 2013. – 432 с.
34. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2013.-554 с
35. Фатхутдинов Р.А. Производственный менеджмент: Учебник. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Издательство-торговая корпорация “Дашков и К”, 2002. – 472 с.
36. Финансовый бизнес-план: Учеб. пособие / Под ред. В.М. Попова. – М.: Финансы и статистика, 2010. – 480 с.
37. Хрущ Н., Приступа Л. Аналіз та оцінка рівня прибутковості фінансових ресурсів підприємства // Економіст. – 2007. – № 7. – С.28-31.
38. Хмелевський О. Оцінка якості прибутковості в інноваційно-інвестиційному розвитку підприємств машинобудування // Економіст. – 2008. – №3. – С.50-53 4
39. Цал-Цалко Ю.А. Витрати підприємства: Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2012. – 656 с.
40. Цал-Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз: Навч. посібник. - 2-ге видання, перероблене і доповнене. - Житомир, ЖІТІ, 2011. - 300 с.
41. Черникова Ю.В., Юн Б.Г., Григорьев В.В. Финансовое оздоровление предприятий: теория и практика: Учебник. - практич. пособие. - М.: Дело, 2015. – 616 с.